

MD-2005, mun.Chișinău, str.Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

04.01.2022 nr. 09/2-03/2649/13

La număr unic 648/MIDR/2021

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Copie: Cancelaria de Stat

La indicația Cancelariei de Stat nr.18-23-478-10439 din 23.12.2021 Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică (număr unic 648/MIDR/2021)* și, conform competențelor funcționale, comunică lipsă de propuneri și obiecții.

MINISTRU

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.01.05 08:30:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr.03-145 din 18.01.2022

La nr.18-23-478-10439 din 23.12.2021

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**

copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică (număr unic 648/MIDR/2021)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Ministru

Digitally signed by Gaibu Sergiu
Date: 2022.01.18 21:08:37 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu GAIBU

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

12.01.2022 nr. 04/310
la nr. 18-23-478-10439 din 23.12.2021

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Cancelaria de Stat**

Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea acestuia (**număr unic 648/MIDR/2021**), comunicăm următoarele.

La proiectul legii:

În denumirea proiectului, precum și la Art. I referința la Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică se va menționa în conformitate cu prevederile art. 55 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”.

Clauza de adoptare care stabilește categoria legii se va expune după cum urmează: „Parlamentul adoptă prezenta lege organică”.

La Art. I:

Izvorul publicării Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică se va expune după cum urmează - (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413).

La pct. 1:

La art. 7 alin. (2) lit. j) nu este clar ce presupune atribuția ANRE de a asigura nivelul tarifului pentru serviciile de transport al energiei electrice și alte plăți legate de accesul și conectarea la sistemul de transport, motiv pentru care norma necesită a fi revizuită. La fel este lipsită de previzibilitate atribuția Agenției de a evalua dacă lucrările de reabilitare sau înlocuire a sistemului de transport al energiei electrice sunt justificate din punct de vedere economic sau nu. Astfel, nu este clar după care criterii se va evalua dacă cheltuielile sunt sau nu justificate.

La pct. 2 se va reține că, enumerarea elementelor structurale ale legii se expune fără a fi separate prin virgulă. Totodată, cuvîntul „conținut” se va substitui cu cuvîntul „cuprins” pentru a respecta limbajul actelor de modificare.

În contextul modificării art. 25 alin. (5) este necesar a fi revizuit și art. 27 din *Legea nr. 107/2016* care stabilește procedura de desemnare și certificare a operatorului sistemului de transport.

La pct. 3:

În dispoziție, se va menționa că proiectul „se completează cu art. 26¹ cu următorul cuprins:”, urmat de redarea acestuia, fără a se specifica plasarea după art. 26, or, potrivit art. 51 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017*, articolele se ordonează consecutiv, după numere, exprimate, de regulă, prin cifre arabe, începînd cu primul și terminînd cu ultimul (observația este valabilă și pentru pct. 5 din proiect).

Totodată, se va revedea numerotarea elementelor structurale ale art. 26¹, întrucît alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză (art. 51 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017*).

Conceptual, considerăm că se impune faptul ca în cuprinsul legii să fie inserată o definiție legală expresă a noțiunii de „operator de sistem independent”, fie în cuprinsul art. 26¹, cu care se propune a fi completată legea, fie în cuprinsul art. 2 din lege, unde sunt definite noțiunile principale (soluție preferabilă în percepția noastră), care să explice cu suficientă claritate specificul acestui tip de operator de sistem.

La art. 26¹ alin. (2) lit. b) se va corela cu art. 30 care prevede funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport și nu atribuțiile acestuia.

La art. 26¹ alin. (6) necesită a fi revizuit prin prisma art. 32 alin. (1) din *Legea concurenței nr. 183/2021* care statuează că Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității în limitele competenței sale. Mai mult, potrivit art. 85 alin. (7) și (8) din *Legea nr. 107/2016* investigațiile pe piața energiei electrice se efectuează de ANRE, care în cazul depistării semnelor de încălcare a legislației concurențiale, comunică acest fapt Consiliului Concurenței. Evaluarea nivelului de concurență pe piața energiei electrice se reflectă în Raportul ANRE (a se vedea art. 85 alin. (9) din *Legea nr. 107/2016*). Adițional, atragem atenția că, *Legea nr. 107/2016* nu operează cu termenul „autoritatea de concurență națională”.

La art. 26¹ alin. (7) expresia „conform procedurii specificate de către Agenție” nu este destul de clară în partea ce ține de faptul dacă va fi un act normativ departamental aprobat de ANRE, motiv pentru care propunem reformularea acesteia astfel încît textul legal să specifice expres tipul actului normativ prin care se va realiza această specificare a procedurii de către Agenție.

La alin. (8) din art. 26¹ se va indica denumirea corectă a actului normativ enunțat – *Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice*.

La pct. 4 și 6 expresia „se modifică și va avea următorul conținut” se va substitui cu expresia „va avea următorul cuprins” conform uzanțelor.

Cu referire la prevederile de la art. 68 alin. (8) și (8¹) din proiect sesizăm o necorelare, prin faptul că la alin. (8) se menține în continuare obligația furnizorilor de „a prelungi” contractele de procurare a energiei electrice în termene rezonabile, în contextul în care la alin. (8¹) din proiect se specifică sarcina furnizorului serviciului universal și a furnizorului de ultimă opțiune de a organiza periodic licitații în scopul procurării cantităților de energie electrică necesare. Dacă reieșim din considerentul că noile achiziții ale cantităților de energie electrică se vor face în baza unor licitații organizate, juridic nu este corect de a vorbi despre prelungiri ale contractelor de procurare a energiei electrice, or în urma unei licitații poate fi încheiat exclusiv un contract nou (chiar și în cazul în care câștigător a licitației va fi declarat vânzătorul de la care se procură la moment energia electrică), în caz contrar fiind posibilă inducerea unor percepții de licitații formale, truate, ceea ce va afecta claritatea și credibilitatea normei.

Pe cale de consecință, sugerăm excluderea din cuprinsul art. 68 alin. (8) a cuvintelor „să prelungească”.

Totodată, examinând soluțiile consacrate în cuprinsul art. 68 alin. (8) și (8¹), precum și argumentele aduse în acest sens în cuprinsul notei informative, nu putem să ne raliem la afirmația autorului, potrivit căreia „s-au impus prin modificarea de la punctele 3 și 4 din prezentul proiect o serie de elemente procedurale care să creeze un echilibru între obținerea celor mai mici costuri și obținerea unui mai mare grad de siguranță în aprovizionarea cu energie electrică.”.

Din analiza cuprinsului alin. (8¹) sesizăm că în continuare ca unic criteriu de selectare a câștigătorilor este păstrat cel al prețului, selectarea ofertanților câștigători fiind realizată în ordinea crescătoare a prețurilor oferite.

Prin urmare, pentru a nu se asigura doar un caracter declarativ al celor afirmate în cuprinsul alin. (8) de la același articol (unde e stabilit că „(8) Furnizorul serviciului universal și furnizorul de ultimă opțiune procură energie electrică în modul stabilit de Agenție, la cele mai mici costuri posibile, în condiții transparente și nediscriminatorii, asigurând totodată îndeplinirea cerințelor de stabilitate și siguranță în funcționarea rețelei de transport, de securitate energetică precum și fiabilitatea furnizării energiei electrice către consumatorii finali. (...)”), considerăm că se impune o regândire a mecanismului de selectare a ofertanților-câștigători, prin oferirea unui punctaj concret pentru modul în care sunt întrunite toate criteriile prevăzute la alin. (8), ulterior realizându-se o medie a acestora, în baza căreia se va selecta câștigătorul.

Cu referire la noua formulare a art. 84 alin. (6) din lege, sesizăm o schimbare de paradigmă pe care o catalogăm ca fiind aptă să genereze situații de abuz. Astfel, dacă prevederea actuală din lege stabilește că la semnarea contractului de echilibrare, partea responsabilă de echilibrare sau responsabilul grupului de echilibrare este obligat să depună o garanție financiară, atunci noua redacție a acesteia prevede deja că operatorul sistemului de transport este în drept să solicite de la părțile responsabile pentru

echilibrare și de la responsabilii grupurilor de echilibrare constituirea de garanții. Prin oferirea acestei marje de apreciere, care efectiv ar permite operatorului într-un anumit caz să solicite această garanție, iar în altul nu, anticipăm că se creează premisele unor tratamente diferențiate discriminatorii, care ar putea duce la afectarea activității unor participanți la piața energiei electrice, limitarea sau chiar excluderea acestora de pe piața respectivă și afectarea mediului concurențial sănătos.

În consecință, dacă se dorește promovarea în continuare a acestei modificări, aceasta poate fi susținută doar cu condiția că operatorul nu va avea un drept de decizie la subiectul dat, toți participanții fiind obligați să depună această garanție (iar în ceea ce privește cuantumul acesteia, acesta poate fi diminuat la un nivel rezonabil, cu condiția însă să fie egal pentru toți).

Adițional, examinându-se tabelul de concordanță anexat, s-a depistat că prevederea de la art. 13 alin. (2) lit. d) din actul Uniunii Europene stabilește că „(d) proprietarul sistemului de transport și-a demonstrat capacitatea de a respecta obligațiile care îi revin în temeiul alineatului (5). În acest scop, acesta prezintă toate proiectele de contracte cu întreprinderea candidată și cu orice altă entitate relevantă”. Prevederea de la art. 26¹ alin. (2) lit. d), cu care se propune a fi completată legea, nu fixează că proprietarul sistemului de transport urmează să prezinte toate proiectele de contracte cu întreprinderea candidată și cu orice altă entitate relevantă. Considerăm că se impune o elucidare de situație cu privire la acest aspect și eventual, dacă se consideră necesar, o completare a prevederii din proiect.

La Art. II semnalăm că, regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative, statuată în art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, prevede că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, alin. (3) al acestui articol dispune că „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Astfel, nota informativă urmează să includă argumentarea intrării în vigoare a actului normativ la data publicării.

Secretar de stat

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2022.01.12 14:08:22 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU